

PRIORAT

Al Priorat el VAB el 2023 va presentar un augment de l'1,7 % de manera que, amb la recuperació del 2021/22 (increment mitjà anual del 6,6 %), el nivell assolit el 2023 ja s'ha recuperat dels estralls causats per la pandèmia el 2020 (quan el VAB va caure d'un -13,4 %) i se situa al mateix nivell del 2019. La millora del 2023 reflectí la dels serveis (3,1 %), el principal sector de la comarca amb quasi el 67 % del VAB, ja que la construcció avançà modestament (d'un 1,5 %), la indústria va caure (-0,3 %) i el primari es va reduir (d'un -12,8 %), afectat pels problemes climàtics i de costos de les primeres matèries. Amb aquests registres, la dinàmica productiva del 2023 es va traduir en un increment de l'afiliació del 0,9 %, cosa que va permetre assolir els 2,6 mil afiliats, ja un 5,2 % superiors als registrats el 2019.

L'avenç dels serveis el 2023 reflecteix el dels col·lectius (3,8 %) i la menor empenta dels privats (2,8 %); en aquests darrers, destacaren els personals, unes branques que aporten vora el 43 % del VAB terciari i conjuntament varen créixer d'un contingut 1,8 %, definint el to del terciari, un augment al qual se sumà el força més elevat de la resta dels serveis privats (5,5 %). Tot plegat, el VAB terciari el 2023 es va situar ja un 8,8 % per sobre del generat el 2019. Aquesta dinàmica es va traduir en un increment del 2,1 % dels afiliats, recolzat en el 3,1 % dels serveis privats personals i el 3,5 % de la resta de branques privades,¹²³ mentre que els col·lectius presentaren un descens del -0,3 %. El VAB d'AAPP augmenta un 4,8 %, el de sanitat i serveis socials d'un 1,6 % i el d'educació cau d'un -3,3 %; en l'àmbit

del mercat de treball d'aquestes branques, l'afiliació va caure d'un -0,5 % al sector d'AAPP, a educació d'un -18,75 % (de 20 a 16 afiliats) i a sanitat augmenta d'un 2,9 %, reflectint el traspàs d'afiliats d'AAPP a educació. En conjunt, els afiliats al sector al Priorat assoliren els 1,4 mil, un 11,5 % per sobre els del 2019.

En l'àmbit industrial, als registres de l'energia, aigua, gas i reciclatge (3,9 %) s'hi van contraposar els de la indústria manufacturera, que va presentar un lleu descens del VAB (del -1,2 %). Aquesta reducció reflectí la caiguda, entre altres branques, de les indústries alimentàries, una branca que aporta més del 85 % del VAB de les manufactures i que es va contreure d'un -2,1 %. Tot i aquesta dinàmica, l'afiliació al sector va augmentar d'un 1,0 %, situant els 644 afiliats al sector a la comarca el 2023 fregant els del 2019 (un -0,2 % per sota).

A la construcció, l'augment del VAB el 2023 (1,5 %) reflectí la millora de les branques d'edificació i promoció immobiliària (5,9 %) i la d'obra civil (1,4 %) i la caiguda de la d'instal·lació, demolició i altres especialitzacions (-1,5 %). En l'àmbit de l'edificació residencial, els 3 habitatges iniciats encara se situen per sota els 4 de 2019. L'afiliació va reflectir aquesta evolució (increment del 2,7 %). Finalment, en el primari, l'agricultura va davallar d'un -17,6 % i la ramaderia es va reduir d'un -4,6 %.

123: Al Priorat, l'afiliació als serveis privats el 2023 va créixer amb intensitat a l'hostaleria (8,3 %), a activitats professionals, científiques i administratives

(5,2 %) i a activitats artístiques, recreatives i altres serveis (4,2 %); en canvi, va caure al comerç a l'engròs i al detall (-3,3 %).

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL PRIORAT. 2019-2023

(PELS PESOS VAB NOMINAL SOBRE CADA AGREGACIÓ EN %; PELS CANVIS VAB REAL I AFILIACIÓ DE L'ANY O ACUMULAT PELS PERÍODES EN %)

	Pesos VAB 2022	Canvi 2023 VAB real	Contribució	Canvi 2023 Afiliació	Canvi 2019-2023 VAB real	Canvi 2019-2023 Afiliació
	1	2	3=1*2/100	4	5	6
A. Grans sectors						
Primari	3,3	-12,8	-0,4	-4,5	-30,2	-7,0
Indústria	22,4	-0,3	-0,1	1,0	-13,8	-0,2
Construcció	7,3	1,5	0,1	2,7	-8,7	6,6
Serveis (privats i col·lectius)	66,9	3,1	2,1	2,1	8,8	11,5
Total	100	1,7	1,7	0,9	0,0	5,2
B. Detall principals branques productives						
Agricultura	63,3	-17,6	-11,1	---	-35,7	---
Vi i most	18,4	2,8	0,5	---	-8,7	---
Raïm	16,8	-43,5	-7,3	---	-46,0	---
Oli d'oliva	12,1	-35,1	-4,2	---	-43,6	---
Ramaderia	36,7	-4,6	-1,7	---	-19,4	---
Aviram	28,9	-3,7	-1,1	---	-18,8	---
Conill	4,0	-17,7	-0,7	---	-29,9	---
Forestal i aquícola	0,0	0,0	0,0	---	0,0	---
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	---	0,0	---
1. Total primari	100	-12,8	-12,8	-4,5	-30,2	-7,0
Indústries manufactureres	82,0	-1,2	-1,0	1,0	-9,3	-0,5
Alimentació, begudes i tabac	70,1	-2,1	-1,4	0,2	-6,0	3,8
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	6,9	8,4	0,6	13,3	-9,2	-13,9
Fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats	3,2	-6,6	-0,2	-4,8	-36,9	-8,3
Cautxú i matèries plàstiques	0,8	-3,5	0,0	-20,0	-17,6	-60,0
Tèxtil, confecció, cuir i calçat	0,0	0,0	0,0	0,0	-11,0	-100,0
Energia, aigua i gas	18,0	3,9	0,7	0,0	-39,8	25,0
2. Total indústria i energia	100	-0,3	-0,3	1,0	-13,8	-0,2
Edificació i promoció immobiliària	33,1	5,9	2,0	9,4	0,3	15,9
Instal·lació, acabats i altres	49,9	-1,5	-0,7	-2,4	-15,0	-1,5
Obra civil	17,1	1,4	0,2	0,0	-6,1	42,9
3. Total construcció	100	1,5	1,5	2,7	-8,7	6,6
Hostaleria	15,5	4,8	0,7	8,3	-5,2	11,8
Profes. cient. admin.	12,5	4,2	0,5	5,2	12,8	11,5
Immobiliàries	12,4	-2,0	-0,2	0,0	-2,1	29,0
Comerç	10,6	-6,6	-0,7	-3,3	9,8	3,9
Finances i assegurances	7,9	9,8	0,8	13,3	19,7	93,2
Total serveis privats	70,3	2,8	1,9	3,2	9,7	12,8
<i>Pro-memòria</i>						
<i>Serveis personals</i>	48,9	1,8	0,9	3,1	11,0	12,5
<i>Resta privats</i>	21,4	5,5	1,2	3,5	13,9	14,3
Administració pública	24,0	4,8	1,2	-0,5	8,8	10,7
Educació	2,3	-3,3	-0,1	-18,8	4,1	-25,3
Sanitat i serveis socials	3,4	1,6	0,1	2,9	-3,2	9,5
Total serveis col·lectius	29,7	3,8	1,1	-0,3	7,3	8,3
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	3,1	3,1	2,1	8,8	11,5

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, dades fins a 2020/T3 BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu, a partir de 2020/T4 BBVA a partir de dades d'IDESCAT.